

APSTIPRINĀTS
SIA "Rīgas nami"
2023.gada 05. decembrī
valdes sēdē Nr. RN-2023-42/1.3-6

UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA CT-Nr.1
Centrāltirgus iela 1, Centrāltirgus iela 3 k-1, Centrāltirgus iela 3 k-2,
Centrāltirgus iela 3 k-3, Centrāltirgus iela 3 k-4, Rīga
Rīgā

*Izstrādāta saskaņā ar 2016. gada 19. aprīļa
Ministru kabineta noteikumu Nr. 238
"Ugunsdrošības noteikumi" 6. pantu*

2023. gada 5. decembrī

Nr. RN-2023-27-not/2.1-5

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Fizisko un juridisko personu uzdevumus un kompetenci ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā nosaka Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums un uz tā pamata izdotie normatīvie akti.
2. Ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas nosaka Ministru kabineta 19.04.2016. noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" (turpmāk – Ugunsdrošības noteikumi) un to izpildei piemērojamie standarti.
3. Šī ugunsdrošības instrukcija (turpmāk – Ugunsdrošības instrukcija) izstrādāta saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 176. un 180.punkta prasībām.
4. Instrukcijas mērķis ir noteikt ugunsdrošības pamatprasības, kas jāievēro visiem Rīgas Centrāltirgus paviljonu (Centrāltirgus iela 1, Centrāltirgus iela 3 k-1, Centrāltirgus iela 3 k-2, Centrāltirgus iela 3 k-3, Centrāltirgus iela 3 k-4, Rīga) ēku (turpmāk – objekts) nodarbinātajiem, organizatoriski iesaistītajām personām, personām, kuras veic darbu objektā uz līguma pamata vai ir citu komersantu darbinieki, kā arī personām, kas nodarbinātas objektā, atrodas praksē vai apmācībā (turpmāk – nodarbinātais).
5. Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9.panta pirmo un otro daļu par ugunsdrošību objektā atbild SIA "Rīgas nami" (turpmāk – Sabiedrība).
6. Normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību un Ugunsdrošības instrukcijā iekļauto pasākumu ievērošanas kontroli objektā veic Sabiedrības norīkota atbildīgā persona par ugunsdrošību.

II. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠĀ INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

7. Objekta nosaukums, adrese, apraksts.

Objekts atrodas Rīgas Centrāltirgus teritorijā

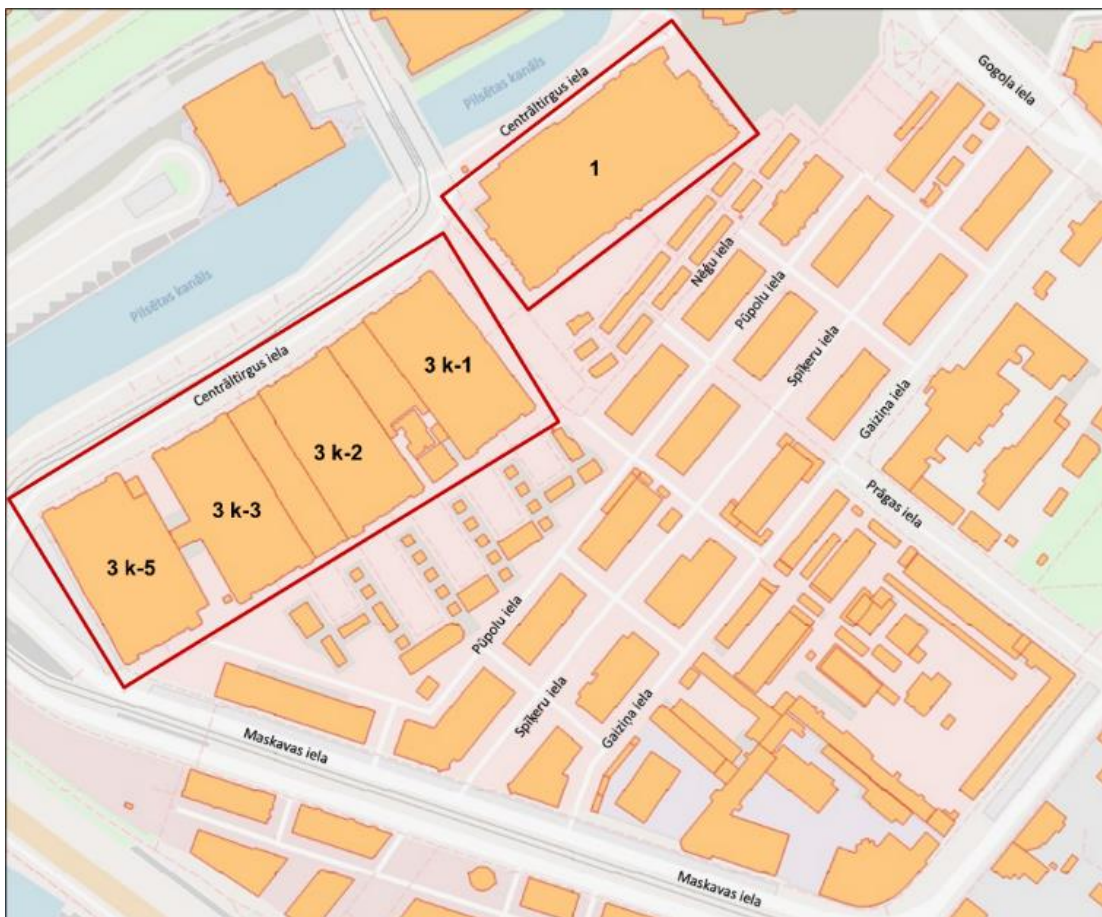
Objekta galvenais lietošanas veids - Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēkas (1230)

Būves tips - Tirdzniecības ēkas (12300101)

	Adrese / Nosaukums				
	Centrāltirgus iela 1, Rīga	Centrāltirgus iela 3 k-1, Rīga	Centrāltirgus iela 3k-2, Rīga	Centrāltirgus iela 3k-3, Rīga	Centrāltirgus iela 3k-4, Rīga
	Gaļas paviljons	Piena paviljons	Gastronomijas paviljons	Sakņu paviljons	Zivju paviljona
Platība (m ²)	9746,60	4758,80	4751,30	4884,20	6088,80
Virszemes stāvu skaits:	3	1	1	1	2
Pazemes stāvu skaits:	1	1	1	1	1
Apbūves laukums m ²	5446,3	2729,9	2718,7	2949,9	3191,7
Būvtilpums m ³	65233	53408	53263	53468	58039

Kopējā augstāk minēto telpu platība - 30229,7 m².

Objektam ir IV būvju lietošanas veids. Objektam ir publiskā objekta statuss.

Attēls Nr.1 – objekta ģeogrāfiskais novietojums

Objektam pieguļošā teritorija ir publiski pieejama un caurstaigājama, tiek izmantota tirdzniecības organizēšanai, nodarbināto transporta iebraukšanai.

8. Ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas.

8.1 Objekta telpas ir aprīkotas ar automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu (turpmāk – AUS), kas nodrošina savlaicīgu ugunsgrēka konstatēšanu un trauksmes signāla nosūtīšanu uz kontroles paneli. Katram tirdzniecības paviljonam atsevišķi ir savs AUS kontroles panelis.

8.2 Objekta telpas ir aprīkotas ar iekšējās ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmu. Ūdens ugunsdzēsības krāns ar šļūteni atrodas īpašā skapī, tam ir pievienota šļūtene ar stobru, atrašanās vieta apzīmēta ar zīmi “Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni”.

Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāna šļūtenes garums ir vismaz 20 m. Šļūtenei pievienotais stobrs nodrošina kompaktu strūklu un ir noslēdzams.

Aizliegts novietot vielas un priekšmetus tuvāk par 1 m no iekšējās ugunsdzēsības ūdensvada sistēmas krāna un aizkraut piekļūšanu tam.

$$\begin{array}{r} C \quad 9999 R \\ UH \quad 300 \\ \hline T \quad 10,5 \\ 10,5 \end{array}$$

The map shows the Riga Old Town area with a red outline indicating the project area. The area includes streets such as Centrālā iela, Maskavas iela, Pilsētas kanāls, Gogoļa iela, Prāgas iela, and others. The map also shows surrounding streets like Gogoļa iela and Prāgas iela.

Attēls Nr.2 – ūdens ugunsdzēsības hidrantu novietojums objekta teritorijā un tā tuvumā

9.2.1 novietot degt spējīgas vielas un priekšmetus tuvāk par 0,5 m no apkures ierīcēm;

9.2.2 lietot paštaisītu apkures ierīci;

9.2.3 ekspluatēt elektriskos sildītājus, ja elektriskajam kabelim ir bojāta izolācija;

9.2.4 izmantot pagarinātājus vai pagaidu elektroinstalāciju, kas pilnīgi vai daļēji ir saritināti uz spoles vai cilpās, ja to nav paredzējis ražotājs.

10. Ventilācijas sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība.

10.1 Objekts aprīkots ar automatizētu mehāniskās ventilācijas sistēmu, kuras tehniskā stāvokļa pārbaudi un tīrīšanu veic reizi piecos gados, pakalpojuma sniedzējam sastādot noteiktas formas aktu. Ventilācijas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība objektā nepastāv, jo ventilācijas sistēma projektēta un ierīkota tā, lai ventilācijas sistēma neveicinātu ugunsgrēka liesmu un dūmgāzu izplatīšanos, kā arī nepieļautu sprādzienbīstamu gāzu un tvaiku maisījumu veidošanos.

10.2 Aizliegts izmantot dabīgās ventilācijas kanālu apkures iekārtas un ierīces dūmgāzu novadīšanai.

11. Maksimāli pieļaujamā uguns slodze (MJ/m^2) vai maksimāli pieļaujamais vielu un priekšmetu daudzums, kas vienlaikus var atrasties ražošanas vai noliktavas objektā.

11.1 Maksimāli pieļaujamā uguns slodze $<1200 \text{ MJ}/\text{m}^2$.

12. Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma (turpmāk – ugunsdzēsības līdzekļi) raksturojums un izmantošanas kārtība.

12.1 Objekta telpas ir nodrošinātas ar pārnēsājamiem pulvera ugunsdzēsamajiem aparātiem PA-6 un ogļskābās gāzes ugunsdzēsamajiem aparātiem, kuru atrašanās vietas ir norādītas objekta evakuācijas plānā.

12.2 Ugunsdzēsības aparāts ir pārnēsājama ierīce aprīkota ar pārvietošanas mehānismu vai stacionāra ierīce ar ugunsdzēsīgu vielu un aprīkojumu tās ievadīšanai degšanas zonā ugunsgrēka dzēšanas sākumstadijā.

12.3 Atbilstoši degošajam materiālam ugunsgrēkus iedala šādās klasēs:

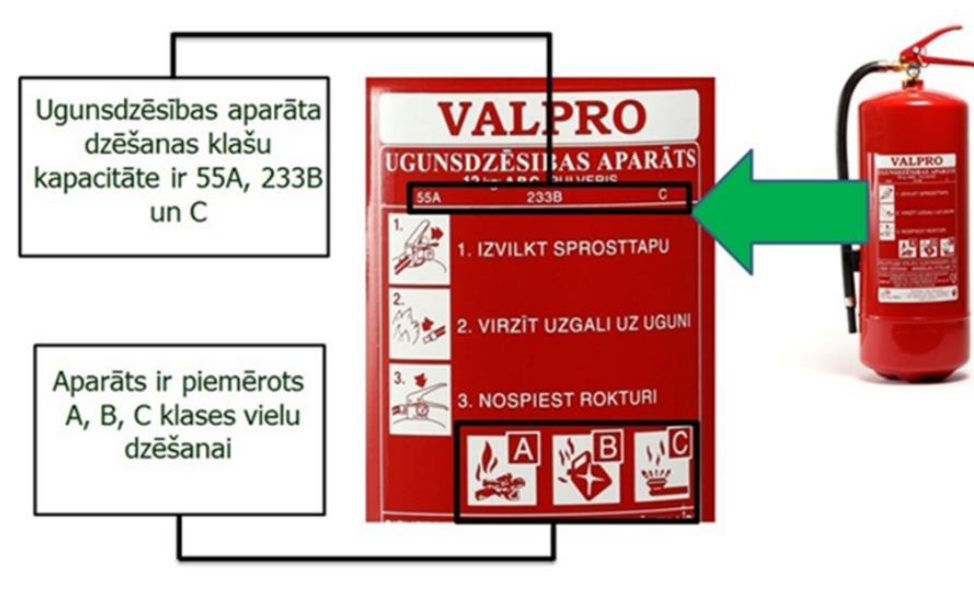
12.3.1 A klase - ugunsgrēki, kuros deg cieti materiāli (parasti organiskas izcelsmes), kas sadegot veido kvēlojošas ogles;

12.3.2 B klase - ugunsgrēki, kuros deg šķidrumi vai kūstoši cieti materiāli;

12.3.3 C klase - ugunsgrēki, kuros deg gāzes;

12.3.4 D klase - ugunsgrēki, kuros deg metāli;

12.3.5 F klase - ugunsgrēki, kuros deg ēdiena pagatavošanas ierīcēs vai iekārtās izmantojamās augu vai dzīvnieku eļļas un tauki.

12.4 Ugunsdzēsības aparātu izmantošanas kārtība:

- 12.4.1 aparātiem jābūt pārbaudītiem un aizplombētiem;
- 12.4.2 pieejām pie aparātiem vienmēr jābūt brīvām;
- 12.4.3 aparātu atrašanās vietas apzīmē ar zīmi “Ugunsdzēsības aparāts”;
- 12.4.4 izlietotus vai daļēji izlietotus aparātus aizliegts novietot atpakaļ vietās, bet par to jāinformē atbildīgā persona;
- 12.4.5 pēc jebkuras aparāta darbināšanas, tas jānogādā servisā pārpildīšanai un pārbaudei;
- 12.4.6 aparātus drīkst uzpildīt, remontēt un pārbaudīt darbinieki ar attiecīgu profesionālo kvalifikāciju šim nolūkam aprīkotās darbnīcās;
- 12.4.7 maksimālais attālums no jebkuras vietas telpā līdz aparāta atrašanās vietai objektā nedrīkst pārsniegt 20 m.

12.5 Ugunsdzēsības aparāta iedarbināšana:

- 12.5.1 Izvilkt sprost gredzenu;
- 12.5.2 Virzīt uzgali uz uguni;
- 12.5.3 Nospiest rokturi ugunsdzēsības aparāta sprauslas atvēršanai.

12.6 Situācijā, kad jālieto ugunsdzēsības aparāts, nepieciešams ievērot šādus principus:

- 12.6.1 Dzēst pa vējam;
- 12.6.2 Sākt dzēst no pamatnes;
- 12.6.3 Nišā dzēst no augšas;
- 12.6.4 Pārliecināties, ka nav palikusi gruzdēšana;
- 12.6.5 Izlietotos aparātus nodot uzpildei.

12.7 Drošības noteikumi lietojot pulvera ugunsdzēsības aparātu:

12.7.1 Tā kā aparāta korpusā ir pastāvīgs (15 ± 1 bar) spiediens, tad rīkojoties ar aparātiem, jāievēro zināmi drošības noteikumi;

12.7.2 Dzēšot degt spējīgus šķidrumus, pārāk tuva uzgaļa turēšana dzēšanas laikā var izraisīt degt spējīgā šķidruma izšļakstīšanos un ugunsgrēka izplatīšanos;

12.7.3 Dzēšot elektroietaisies ar pulvera ugunsdzēsības aparātiem, gumijas šļūtenītes izplūdes galam jābūt ne mazāk kā 1 m attālumā no degošās ietaises, lai nesaņemtu elektriskās strāvas triecienu;

12.7.4 Pēc jebkuras aparāta darbināšanas tas jānogādā servisā uzpildei un pārbaudei.

12.8 Drošības noteikumi lietojot ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu:

12.8.1 Jāņem vērā, ka sašķidrinātās ogļskābās gāzes izplūdes zonā (padeves mehānisms, savienojošā caurulīte, taurīte) temperatūra var pazemināties līdz -70°C , -80°C grādiem pēc Celsija un tāpēc pieskaroties augstāk minētām detaļām, var apsaldēt rokas;

12.8.2 Dzēšot elektroietaisies zem sprieguma, taurīte nedrīkst būt tuvāk degošajai ietaisei kā 1 m attālumā.

13. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai

13.1 Neuzmanīga rīcība ar atklātu uguni (piem., veicot remontdarbus vai smēķējot).

Preventīvie pasākumi:

13.1.1 veikt regulāru ugunsdrošības instruktāžu darba vietās;

13.1.2 noteikt smēķēšanas vietas ārpus telpām un aprīkot tās ar izsmēķiem paredzētu degt nespējīga materiāla trauku;

13.1.3 uguns bīstamos darbus objektā veikt tikai pēc rakstiskas atļaujas saņemšanas (pirms norīkojuma ugunsbīstamā darba veikšanai izsniegšanas objekta atbildīga persona par ugunsdrošību nodrošina iespējamā ugunsgrēka riska novērtējumu klātienē darba vietā).

13.2 Īssavienojums elektroinstalācijā.

Preventīvie pasākumi:

13.2.1 elektroiekārtu un elektroierīci uztur darba kārtībā un ekspluatē atbilstoši ražotāja noteiktajām prasībām;

13.2.2 elektroiekārtu un elektroierīci attīra no putekļiem un nosēdumiem;

13.2.3 elektroinstalāciju, kas netiek ekspluatēta (nav pieslēgta pastāvīgam elektroenerģijas spriegumam), demontē;

13.2.4 aizliegts izmantot bojātu un paštaisītu elektroinstalāciju, elektroiekārtu un elektroierīci;

13.2.5 aizliegts ekspluatēt elektroinstalāciju, elektroiekārtu un elektroierīci, kura nav nodrošināta ar aizsargierīci (piemēram, drošinātāju, aizsarg slēdzi);

13.2.6 aizliegts lietot nekalibrētu vai paštaisītu elektroinstalācijas, elektroiekārtas vai elektroierīces aizsargierīci (piemēram, drošinātāju, aizsarg slēdzi);

13.2.7 aizliegts ekspluatēt vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju, kā arī savienot tos tā, ka rodas neatbilstoša pārejas pretestība;

13.2.8 aizliegts novietot degt spējīgas vielas un priekšmetus tuvāk par 0,5 m no gaismas ķermeņiem, izņemot gadījumu, ja to pieļauj ražotājs;

13.2.9 aizliegts elektrosadales telpā vai elektrosadales skapī uzglabāt degt spējīgas vielas vai priekšmetus;

13.2.10 aizliegts izmantot pagarinātāju vai pagaidu elektroinstalāciju, kas pilnīgi vai daļēji ir saritināti uz spoles vai cilpās, ja to nav paredzējis ražotājs.

14. Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā

14.1 Objekta telpās vienlaikus var atrasties līdz 5000 cilvēkiem.

III. CITAS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS UN NORĀDĪJUMI, KAS NAV MINĒTI UGUNSDROŠĪBAS NOTEIKUMOS (ATBILSTOŠI OBJEKTA VAI TERITORIJAS LIETOŠANAS VEIDAM)

15. Ņemot vērā objekta ekspluatācijas īpatnības, spēkā esošie normatīvie akti neprasa kādu citu ārpus šajā Instrukcijā aprakstīto speciālo ugunsdrošības pasākumus izstrādāšanu.

IV. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA

16. Evakuācijas ceļi.

16.1 Evakuācijas ceļi un izejas objektā ir apzīmētas ar zīmēm:

16.1.1 “Evakuācijas izeja”

Izvieta evakuācijas izejā (izeja no būves, pa kuru var nokļūt ārpus būves);

16.1.2 “Durvis evakuācijas ceļā”

Izvieta virs durvīm vai uz durvīm evakuācijas ceļā. Durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem. Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm;

16.1.3 “Virziens uz evakuācijas izeju”

Izvieta evakuācijas ceļā, norādot evakuācijas kustības virzienu.

16.2 Evakuācijas ceļos aizliegts:

16.2.1 Iebūvēt turniketetus, bīdāmās, paceļamās durvis vai virpuļdurvis, ja tās nav aprīkotas ar ierīcēm manuālai atvēršanai vai ierīcēm, kas nodrošina automātisku atvēršanu un nobloķēšanu atvērtā stāvoklī ugunsgrēka gadījumā;

- 16.2.2 cilvēku evakuācijai paredzētās durvis aprīkot ar aizdariem, aizbīdņiem un slēdzenēm, kas liedz atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm vai citādi ierobežot to atvēršanu no iekšpuses;
- 16.2.3 kāpņu telpās ierīkot telpas, kas paredzētas citam lietošanas mērķim (veidam);
- 16.2.4 evakuācijai paredzētās durvis aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem;
- 16.2.5 pārbūvēt evakuācijas ceļus vai mainīt durvju vēršanās virzienu, neievērojot būvnormatīvos noteiktās prasības;
- 16.2.6 izvietot dekorācijas, apdares materiālus (spoguļus vai citus gaismu atstarojošus pārklājumus) vai apgaismes iekārtas, kas var maldināt cilvēkus evakuācijas laikā. Šā punkta prasības attiecas arī uz cilvēku evakuācijai paredzētajām durvīm;
- 16.2.7 novietot priekšmetus, mēbeles, iekārtas un citus materiālus kāpņu telpās, kā arī tieši zem atklātām kāpnēm, kāpņu laidiem un laukumiem;
- 16.2.8 izvietot uz grīdas segumu (pārklājumu), kas traucē vai apgrūtina cilvēku evakuāciju;
- 16.2.9 izvietot dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatīšanos.

17. Piebraucamie ceļi pie objekta

- 17.1 Iebraukšana teritorijā transportlīdzekļiem tiek organizēta no Gaiziņa ielas un no Maskavas ielas. Objekta teritorijā atsevišķās vietās ir izvietoti tirdzniecības galdi, kas var apgrūtināt operatīvu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu pie ēkām;
- 17.2 Piebraucamo ceļu pie objekta uzturēt tā, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu;
- 17.3 Aizliegts ierobežot teritoriju tā, ka tiek traucēta ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšana objektam.

V. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLOATĀCIJAS PRASĪBAS, DROŠĪBAS PASĀKUMI, KAS VEICAMI UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS BOJĀJUMA LAIKĀ, UN UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEKĀRTU (IERĪČU) EKSPLOATĀCIJAS TERMIŅŠ

18. Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas ekspluatācijas prasības.

- 18.1 Objekta norīkotai drošības dienesta dežūrpersonai ikdienā sekot, lai uguns aizsardzības sistēma būtu nepārtraukti ieslēgta automātiskajā darba gaidīšanas režīmā.
- 18.2 Uguns aizsardzības sistēmu pastāvīgi uzturēt darba kārtībā. Ikdienā objekta norīkotai drošības dienesta dežūrpersonai veikt vispārējo uguns aizsardzības sistēmu ārējo apskati. Sistēmas atslēgšanas / bojājumu gadījumā ziņot atbildīgai personai par ugunsdrošību.
- 18.3 Pie uztveršanas un kontroles paneļa uzglabāt:
 - 18.3.1 uguns aizsardzības sistēmas tehnisko projektu vai apstiprinātu kopiju;

- 18.3.2 ugunsaisardzības sistēmas pieņemšanas aktu un tam pievienotos dokumentus vai apstiprinātas kopijas;
- 18.3.3 ugunsaisardzības sistēmas aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu;
- 18.3.4 ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu.

18.4 Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas trauksmes poga nodrošināta ar paskaidrojošiem uzrakstiem un apzīmēta ar zīmi "Ugunsaisardzības sistēmas manuālā iedarbināšanas ierīce".

18.5 Aizliegts:

- 18.5.1 atslēgt vai pārslēgt sistēmu no automātiskā vadības režīma uz manuālo vadības režīmu, izņemot gadījumu, ja būvdarbu vai citu darbu laikā šī sistēma var tikt bojāta;
- 18.5.2 atslēgt sistēmas funkcijas, mainīt sistēmas darbības režīmu;
- 18.5.3 aizkraut pieejas pie automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas ierīcēm un iekārtām;
- 18.5.4 piekārt vai piestiprināt priekšmetus pie sistēmas ierīcēm, iekārtām, cauruļvadiem un kabeļiem;
- 18.5.5 novietot materiālus un priekšmetus tuvāk par 0,5 m no ugunsgrēka detektoriem;
- 18.5.6 novietot apkures ierīces vai sildierīces tuvāk par 1 m no ugunsgrēka detektora un no uztveršanas un kontroles paneļa;
- 18.5.7 izvietot ventilācijas iekārtas un ierīces vai gaisa kondicionēšanas iekārtas un ierīces ugunsgrēka detektora tuvumā, ja tās var ietekmēt detektora darbību.

18.6 Objekta norīkotai drošības dienesta dežūrpersonai vai atbildīgai personai par ugunsdrošību ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās gadījumus (tai skaitā iedarbošanās gadījumus tehniskās apkopes gaitā) un bojājumus reģistrēt ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā.

18.6.1 Ugunsaisardzības sistēmas darbību atjaunot pēc iespējas īsākā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās vai bojājuma konstatēšanas brīža.

18.6.2 Ja darbību atjaunošanai nepieciešama automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, objektā nodrošina attiecīgus ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās ugunsaisardzības sistēmas funkcijas. Ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās ugunsaisardzības sistēmas funkcijas, izstrādā rakstveidā un par tiem veic nodarbināto instruktāžu. Par veikto ugunsdrošības instruktāžu veic ierakstus Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā.

19. Iekšējās ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma.

19.1 Ugunsdzēsības krānu novieto īpašā skapī vai nišā, krānam pievieno šļūteni un stobru. Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāna šļūtenes garums ir vismaz 20 m. Šļūtenei pievienotais stobrs nodrošina kompakto strūklu un ir noslēdzams.

19.2 Uz ugunsdzēsības krāna skapja durvīm norāda krāna kārtas numuru, vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru **112**, kā arī izvieto zīmi "Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni".

19.3 Ugunsdzēsības krāna pārbaudi veic ne retāk kā reizi gadā. Pie ugunsdzēsības krāna izvieto informāciju par veikto pārbaudi.

19.4 Ja darbības atjaunošanai nepieciešama uguns aizsardzības sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, objektā nodrošina attiecīgus ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās uguns aizsardzības sistēmas funkcijas. Ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās uguns aizsardzības sistēmas funkcijas, izstrādā rakstveidā un par tiem veic nodarbināto instruktāžu. Par veikto ugunsdrošības instruktāžu veic ierakstus Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā.

19.5 Aizliegts novietot vielas un priekšmetus tuvāk par 1 m no iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāna.

VI. TEHNOLOĢISKĀ PROCESA APRAKSTS, SPRĀDZIENBĪSTAMĪBA UN UGUNSBĪSTAMĪBA, LIETOJAMO UN UZGLABĀJAMO VIELU UN PRIEKŠMETU SPRĀDZIENBĪSTAMĪBA UN UGUNSBĪSTAMĪBA, KĀ ARĪ MINĒTO VIELU UN PRIEKŠMETU IZMANTOŠANAS, UZGLABĀŠANAS UN TRANSPORTĒŠANAS KĀRTĪBA

20. Uz telpu ugunsdrošības stāvokli ietekmējošie tehnoloģiskie procesi Objektā nenotiek un ir aizliegti.

VII. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA

21. Ugunsbīstamo darbu veikšanai paredzētās iekārtas un ierīces uztur darba kārtībā un ekspluatē saskaņā ar ražotāja prasībām.

22. Ugunsbīstamos darbus veic:

22.1 īpaši iekārtotās vietās;

22.2 pagaidu vietās.

23. Objekta atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona sastāda un izsniedz darba veicējam norīkojumu ugunsbīstamā darba veikšanai pagaidu vietā (turpmāk – norīkojums).

24. Norīkojumu sastāda divos eksemplāros. Viens eksemplārs atrodas pie darba veicēja visu darbu veikšanas laiku, otrs – pie norīkojuma izdevēja. Norīkojuma izdevējs to uzglabā vismaz trīs diennaktis pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas.

25. Avārijas gadījumā ugunsbīstamos darbus objektā var veikt atbildīgās personas vai tās rakstveidā pilnvarotas personas klātbūtnē bez norīkojuma.

26. Pirms norīkojuma izdošanas atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona nodrošina iespējamā ugunsgrēka riska novērtējumu klātienē darba veikšanas vietā, nosakot:

26.1 sagatavošanās darbus un to izpildes secību;

26.2 ugunsdrošības pasākumus, darba vietā izvietojamos ugunsdzēsības līdzekļus;

- 26.3 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izsaukšanas kārtību un līdzekļus;
- 26.4 gaisa kontroles kārtību sprādzienbīstamas vides noteikšanai;
- 26.4 darba vietas kontroles kārtību pēc darba beigām un pārtraukumos;
- 26.5 izpildītāju, kas atbildīgs par vietas sagatavošanu ugunsbīstamiem darbiem;
- 26.6 izpildītāju, kas atbildīgs par darbu norisi un darba vietas kontroli pēc darba pabeigšanas vai pārtraukumos;
- 26.7 darba veicēju.
- 27. Ugunsbīstamos darbus atļauts veikt darbiniekiem ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūtu atbilstošu kvalifikāciju, un tas ir speciāli instruēts ugunsbīstamo darbu veikšanai.
- 28. Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas uzraudzību nodrošina vismaz četras stundas pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas. Šā punkta prasības neattiecas uz ugunsbīstamo darbu transformatoru apakšstacijās.
- 29. Pabeidzot ugunsbīstamos darbus, darba veicējs:
 - 29.1 norīkojumā izdara ierakstu par datumu un laiku, kad darbi pabeigti;
 - 29.2 norīkojumā izdara ierakstu par darba vietas pārbaudes datumu un laiku;
 - 29.3 paraksta norīkojumu.
- 30. Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar ugunsdzēsības līdzekļiem.
- 31. Vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, 5 m attālumā atbrīvo no degt spējīgiem materiāliem. Ja vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, 5 m attālumā nav iespējams atbrīvot no degt spējīgiem materiāliem, tos aizsargā no aizdegšanās.
- 32. Ugunsbīstamo darbu pastāvīgā vieta:
 - 32.1 atrodas teritorijā vismaz 10 m attālumā no degt spējīgām (uguns reakcijas klase C-s2,d1; D-s2,d2; D-s1; E; E-d2; F) objekta konstrukcijām;
 - 32.2 atrodas no cita lietošanas veida ugunsdroši atdalītā telpā;
 - 32.3 atrodas telpā ar degt nespējīgu (uguns reakcijas klase A1_{FL}) grīdu;
 - 32.3 ir norobežota no citām darba vietām ar vismaz 2,5 m augstām vienlaidu starpsienām no degt nespējīgā (uguns reakcijas klase A1) materiāla.
- 33. Ugunsbīstamo darbu vietu pastāvīgi attīra no degt spējīgiem materiāliem.
- 34. Veicot ugunsbīstamos darbus, aizliegts metināt, griezt, lodēt un karsēt:
 - 34.1 konstrukcijas un izstrādājumus, ja uz tiem ir nenožuvuši degt spējīgu šķidrumu pārklājumi;
 - 34.2 tvertnes, iekārtas un komunikācijas, kas pildītas ar degt spējīgām vielām un materiāliem vai kurās ir sprādzienbīstamā koncentrācijā;
 - 34.3 metāla daudzslāņu konstrukcijas, kas pildītas ar degt spējīgu (uguns reakcijas klase C-s2,d1; D-s2,d2; D-s1; E; E-d2; F) siltumizolāciju;
 - 34.4 vietās, kur ir sprādzienbīstama koncentrācija;
 - 34.5 dobjas konstrukcijas, nepārlicinoties par to saturu;
 - 34.6 lietot apģērbu un cimdus ar eļļas, taukvielu vai degt spējīgo šķidrumu traipiem;
 - 34.7 novietot degvielu tuvāk par 10 m no darbu veikšanas vietas;
 - 34.8 elektrometināšanā par atpakaļ vadu izmantot zemējuma tīklu, kā arī objekta inženiertīklu un tehnoloģisko iekārtu metāla konstrukcijas.

VIII. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

35. Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība.

35.1 Ja izcēlies ugunsgrēks, jebkurai fiziskajai personai ir pienākums ziņot par to Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru **112**, nosaucot:

35.1.1 ugunsgrēka izcelšanās adresi vai vietu;

35.1.2 ziņotāja vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru, no kura tiek zvanīts;

35.1.3 pieprasīto papildu informāciju par ugunsgrēku.

35.2 Klausuli pirmais noliek Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk - VUGD) darbinieks!

35.3 Svarīgi ir izsaukt VUGD uzreiz pēc ugunsgrēka pamanīšanas, lai VUGD darbinieki ierastos ugunsgrēka vietā pēc iespējas ātrāk.

36. Ugunsdzēsības dienesta sagaidīšana:

36.1 Pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izsaukšanas, jānodrošina ugunsdzēsības dienesta vienības sagaidīšana;

36.2 Sagaidītājs iziet uz ielas pie izsaukumā norādītās adreses. Sagaidījis ugunsdzēsības dienesta vienību, sagaidītājs informē glābšanas darbu vadītāju par:

36.2.1 cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka apdraudētajā vietā;

36.2.2 objekta ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem;

36.2.3 objekta ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem.

37. Cilvēku evakuācijas kārtība.

37.1 Atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku katrai personai ir pienākums nekavējoties evakuēties. Nemēģiniet meklēt, kurā vietā deg. Vērtīgais laiks, ko tādējādi zaudēsiet, var būt izšķirošs, lai paspētu glābties!

37.2 Evakuācijas laikā novērst panikas rašanās iespēju. Objektā evakuācijas ceļš un evakuācijas izejas norādītas evakuācijas plānā.

37.3 Visus evakuētos cilvēkus sapulcina pulcēšanās vietā, drošā attālumā no būves bet ne tuvāk par 30 metriem. Nelabvēlīgos laika apstākļos jāsapulcējas tuvumā esošajā ēkā. Pulcēšanās vieta atrodas objekta teritorijā pie Nēģu ielas laukuma un apzīmēta ar zīmi "Droša pulcēšanās vieta".

37.4 Rīcība, ja ugunsgrēka gadījumā var izklūst no telpas:

37.4.1 Ja, uztaustījuši durvis, jūtat, ka tās nav karstas, mazliet paveriet tās un pārliecinieties, vai ārpusē nav dūmi un uguns. Kad atstājat telpu, aizveriet durvis, tas mazinās uguns izplatību un aizsargās objektu;

37.4.2 Nemēģiniet meklēt, kurā vietā deg. Vērtīgais laiks, ko tādējādi zaudēsiet, var būt izšķirošs, lai paspētu izglābties;

37.4.3 Nekavējieties kāpņu telpās un gaitenīs, domājot, ko darīt. Pametiet objektu pēc iespējas ātrāk. Jums jāzina, kuri objekta gaitenī ved strupceļā, centieties izvairīties no tiem;

- 37.4.4 Rēķinieties ar to, ka visapkārt būs panika. Tāpēc turieties pie kāpņu margām, tas palīdzēs Jums noturēties, ja kāpņu telpā būs drūzma;
- 37.4.5 Pametiet objektu nekavējoties, negaidot paziņas/kolēģus, jo dārga ir katra minūte;
- 37.4.6 Kad esat nokļuvuši drošībā, zvaniet Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam. Neuzskatiet par pašsaprotamu, ka to jau būs izdarījis kāds cits. Nenolieciet klausuli, kamēr dispečeri nav saņēmuši visu viņiem nepieciešamo informāciju;
- 37.4.7 Neejiet atpakaļ ēkā/telpā, kamēr ugunsdzēsēji to nav atļāvuši.
- 37.5 Rīcība, ja Jūs nevarat izkļūt no telpas:
- 37.5.1 Ja, uztastījuši durvis, jūtat, ka tās ir karstas, neveriet tās vaļā. Tas var nozīmēt, ka aiz durvīm plosās uguns. Atverot durvis, liesmas uzreiz iekļūs telpā. Aizvērtās durvis var būt par aizsegu no uguns un pasargās Jūs, kamēr ierodas glābēji;
- 37.5.2 Ja durvis ir karstas, aizbāziet spraugas. Šim nolūkam vislabāk kalpos samitrinātas drēbes vai audums;
- 37.5.3 Ja ir pieejams telefons un telpā, kurā atrodaties nav dūmu, zvaniet uz tālruni **112**;
- 37.5.4 Rāpojiet pie loga un mazliet paveriet to. Atverot logu pilnīgi, Jūs radīsiet caurvēju, kas veicinās dūmu pieplūdumu istabā;
- 37.5.5 Turieties zemu pie loga, tas ļaus Jums elpot svaigu gaisu no ārpuses un izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs istabu;
- 37.5.6 Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu samitrinātu materiālu, tas filtrēs dūmus un elpot būs vieglāk;
- 37.5.7 Tikai galējas nepieciešamības gadījumā atveriet logu pilnīgi vai izsitiet stiklu. Tādā gadījumā dūmi var iekļūt istabā arī no mājas ārpuses. Turklāt, stikls būs izsists un Jums vairs nebūs iespēju logu aiztaisīt;
- 37.5.8 Ja atrodaties pirmajā stāvā un varat pa logu izkļūt drošībā – dariet to;
- 37.5.9 Ja atrodiēties augstāk par pirmo stāvu, labāk atturieties no lēmuma lēkt. Daudzi cilvēki, kuri būtu varējuši ugunsgrēkā izdzīvot, gaidot pēc palīdzības, ir gājuši bojā, lecot no bīstamiem augstumiem.
- 37.6 Kā pievērst uzmanību, ja nevarat izkļūt no telpas:
- 37.6.1 Radiet troksni, lai pārējie zinātu, kur Jūs atrodaties. To vislabāk darīt, klauvējot ar kādu priekšmetu, nevis klieodzot;
- 37.6.2 Vicinot pa logu diviēli vai palagu, Jūs pievērsīsiet uzmanību savai atrašanās vietai.

38. Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām, un pasākumi evakuācijas nodrošināšanai.

- 38.1 Ugunsgrēka gadījumā Personu ar īpašām vajadzībām (turpmāk – Personas) glābšanas darbus veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
- 38.2 Līdz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanas brīdim, Personas, sadzirdot trauksmes signālu uzsāk evakuāciju ar saviem spēkiem, pārvietojas evakuācijas izejas virzienā, kā orientieru izmantojot evakuācijas zīmes. Nodarbinātie, izvērtējot situāciju un pastāvošos riskus, neriskējot ar savu veselību un dzīvību, var palīdzēt, savu iespēju robežas Personām evakuēties.

39. Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšanas kārtība.

39.1 Apkures, sadzīves ūdensvada un kanalizācijas sistēmas atslēgšana ugunsgrēka gadījumā nav paredzēta;

39.2 Tehnoloģiskās iekārtas ierīko un ekspluatē atbilstoši ražotāja tehnisko noteikumu prasībām.

40. Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība.

40.1 Objekta atbildīgā persona par ugunsdrošību vai drošības dienesta dežūrpersona informē dežūrelektriķi par nepieciešamību atslēgt strāvas padevi;

40.2 Objekta dežūrelektriķis atslēdz strāvas padevi.

41. Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu (tai skaitā ugunsaizsardzības sistēmu) iedarbināšanas kārtība.

41.1 Ugunsaizsardzības sistēma ugunsgrēka gadījumā iedarbojas automātiski.

41.2 Gadījumā, ja ugunsgrēks tiek pamanīts ātrāk, nekā nostrādā ugunsaizsardzības sistēma, ugunsaizsardzības sistēmu iedarbināt nospiežot trauksmes pogu. Automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas manuālās tālvadības iedarbināšanas ierīces izvietotas pie izejām no ēkas.

41.3 Ugunsdzēsības krāni pastāvīgi ir pieslēgti pie iekšējā ūdensvada. Ugunsdzēsības krānus ugunsgrēku dzēšanai izmantos VUGD darbinieki.

42. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība.

42.1 Ugunsdzēsības aparātus izmanto, lai likvidētu aizdegšanos sākuma stadijā. Bet, ja aizdegšanos nevar apslāpēt 30 - 60 sekunžu laikā, nepieciešams pārtraukt lietot ugunsdzēsamo aparātu un atstāt telpas;

42.2 Objektā darbinieki ugunsdzēsības aparātus var izmantot, ja darbinieks ir pārliecināts par savu drošību un zina kā rīkoties ar ugunsdzēsamo aparātu.

42.3 Lai izmantotu ugunsdzēsības aparātu, ir nepieciešams vadīties pēc instrukcijas, kura atrodas uz ugunsdzēsības aparāta korpusa. Ugunsdzēsības aparāta iedarbināšana:

42.3.1 izvilkt sprost gredzenu;

42.3.2 ugunsdzēsības aparāta izvadu (smidzinātāju/ taurīti) vērst uz degošo objektu;

42.3.3 atvērt ventili vai nospiegt līdz galam palaišanas rokturi;

42.3.4 ugunsdzēsības aparāta izmantošanas laikā stipri turēt smidzinātāja galu/taurīti.

42.4 Drošības noteikumi, lietojot ugunsdzēsības aparātus ir aprakstīti šajā Ugunsdrošības instrukcijas 12.7 un 12.8 punktā.

43. Materiālo vērtību evakuācijas kārtība.

- 43.1 Materiālās vērtības evakuē tad, ja materiālo vērtību glābšana neapdraud cilvēku dzīvību.
- 43.2 Ja nav izdevies ugunsgrēku likvidēt ugunsgrēka sākuma fāzē, tad bez kavēšanās jāsāk evakuēt materiālās vērtības, dokumenti un vērtīgās iekārtas.
- 43.3 Materiālo vērtību evakuācijas kārtība ir atkarīga no ugunsgrēka izcelšanās vietas un izplatīšanās virziena.
- 43.4 Materiālo vērtību evakuāciju drīkst organizēt tikai tad, ja materiālo vērtību evakuācija netraucē cilvēku evakuācijai un ja materiālo vērtību evakuācija neapdraud cilvēku dzīvību.
- 43.5 Materiālās vērtības pēc evakuācijas ir jāapsargā.